

1. Városháza
2. Várady Sándor: Három nemzetiség szobra
3. Városközpont
4. Petőfi Sándor Gimnázium Kollégiuma
5. Egészségügyi Központ
6. Gyógyszertár Múzeum
7. Szabó István: Petőfi Sándor szobra
8. Bartóki József: Berényi tornyok
9. Orlai Petrics Soma Múzeum
10. Ligeti vendéglő
11. Berény Szálló
12. Bodoki Károly Vízügyi Múzeum
13. Strandfürdő
14. Kettős-Körös folyó

Die Aufschriften der Bilder

1. Stadthaus
2. Sándor Várady: Statue von drei Nationalitäten
3. Stadtzentrum
4. Internat des Petőfi Sándor-Gymnasiums
5. Zentrum für Gesundheitswesen
6. Apotheke-Museum

7. István Szabó: Statue von Sándor Petőfi
8. József Bartóki: Berenyer Türme
9. Soma Petrics Orlai-Museum

10. Das Gasthaus im Wäldchen

11. Hotel Berény
  12. Károly Bodoki Museum für Wasserswesen
  13. Strandbad
  14. Zweierkreischfluß
- Nadpisy fotografií:
1. Radnica
  2. Sándor Várady: Tri národnosti
  3. Centrum mesta
  4. Internát Gymnazia Sándora Petőfího
  5. Zdravotné stredisko
  6. Lekáreň - múzeum
  7. István Szabó: Socha Sándora Petőfího
  8. József Bartóki: Veze Berincoka
  9. Muzeum Orlai Petrics Somu - mestra národopisná zbierka
  10. Restaurácia v Háji
  11. Hotel Berény
  12. Vodohospodárske múzeum Károlya Bodokyho
  13. Kúpalisko
  14. Rieka Dvojity Körös

HATÓSÁGOK, HIVATALOK

- 1 Városháza
- 2 Rendőrség
- 3 Állami Biztosító
- 4 Posta
- 5 OTP-Bank
- 6 Hungária Biztosító
- 7 Ügyvédi Irodák
- 8 Takarékszövetkezet
- 9 Autóbuszállomás
- 10 Taxiállomás

MŰEMLÉKEK, LÁTNIVALÓK

- 21 II. ker. (szlovák) Ev. templom
- 22 R.k. templom
- 23 Orlai Petrics Soma Múzeum
- 24 I. ker. (német) Ev. templom
- 25 Wenckheim-Fejérvary-kastély
- 26 Világáborús emlékmű
- 27 Három nemzetiség (Várady S.)
- 28 La Charogne (Varga I.)
- 29 Petőfi Mezőberényben (Szabó I.)
- 30 Református templom
- 31 Bethlen Gábor-mellszobor (Benke Z.)

EMLÉKTÁBLÁK

- 32 Dr. Lux Jakab-emléktábla
- 33 Centenárium emlékére
- Orlai Petrics Soma szülőháza
- Petőfi Sándor emlékére
- 34 Tudos Kemény Pál emléktábla

VENDÉGLÁTÁS, KERESKEDELEM

- 11 Berény Szálló
- 12 Berény Áruház
- 13 Étel Bár
- 14 Könnyesbolt
- 15 ABC- élelmiszerüzlet
- 16 Papír- és Ajándék bolt
- 17 Autóalkatrész
- 18 Vásárcsarnok
- 19 Dreher sörözö
- 20 City cuki

MŰVELŐDÉS, KULTÚRA, EGÉSZSÉGÜGY

- 35 Általános iskolák
- 36 Művelődési Központ
- 37 Könyvtár
- 38 Petőfi Sándor Gimnázium
- 39 Diákoththon
- 40 Diákétkeztetési Központ
- 41 Egészségügyi Központ
- 42 "Oroszlán" gyógyszertár
- 43 Gyermekorvosi rendelő
- 44 Mozi
- 45 Szociális Otthon

Felelős kiadó: Cserenák Pál Miklós polgármester
Foto: Zuberecz Sámuel
Tervezett: Bartóki József
Készült: COLORPRINT BT.
Békéscsaba

1

2

MEZŐBERÉNY

Mezőberény

Mezőberény területe az újkőkor óta (i.e. V-III. évezred) folyamatosan emberi lakhely.

A város újratelepítése a jelenlegi helyén 1723-ban történt: szlovákok, németek és magyarok költöztek ide, így jött létre a három nyelvű település. Jelenlegi népességszáma 12433 fő, közigazgatási területe Csárdaszállás társközséggel együtt 17292 ha.

Itt működik a megye első, 1802-ben alapított gimnáziuma, melyben kétannyelvű - német-magyar - oktatás indult. A kultúrális igények kielégítését a művelődési központ, a szabadidő központ, a mozi és könyvtár biztosítja. Nemzetközi mérkőzések lebonyolítására is alkalmas tornacsarnok, termálvizes strandfürdő van a településen.

A városban gazdag anyagú helytörténeti és néprajzi gyűjtemény és a „Bodoki Károly” Vízügyi Múzeum található. Sajátos érték a múzeális értékű gyógySZERTÁRI bútorzat és berendezés, amely az Alföldnek ezen a részén egyedüli.

A három nyelvű lakosság külön-külön templomot épített. A Luther téri (szlovák) evangélius templom barokk stílusú, a Kálvin-téri református templom késő barokk alkotás, kertjében áll Bethlen Gábor erdélyi fejedelem mellszobra. A Kossuth téri 200 éves (német) evangélius műemlék templom oltárképét Orlai Petrics Soma festette. Mezőberény Petőfi „emlékhely” - állandó kiállítás az összegyűjtött Petőfi - emlékanyag, továbbá Mezőberény ismert szülötte, Orlai Petrovics Soma festőművész bemutatása. A művelődési központ parkjában elhelyezett Petőfi szobor Szabó István alkotása. A Kettős-Körös hídjánál elhelyezett emlékmű tüdője: Petőfi ezen a ponton kelt át a folyón, hogy csatlakozzon Bem tábornok seregehez.

Mezőberény szíve a Kossuth tér. Délkeleti sarkát az 1901-ben épült, klasszicista elemeket hordozó, tekkintéyes megjelenésű, kétszintes városháza uralja. A település központjában található Várady Sándor szobrász alkotása, a három nemzetiségi összefogását jelképező szoborkompozíció, valamint Varga Imre „La Charogne” c. szobra (az átriumban).

Mezőberény

Das Gebiet von Mezőberény war von der Jungsteinzeit (5-3 Jahrtausend vor Chr.) an fortlaufend besiedelt.

Die Neubausiedlung der Stadt erfolgte auf ihrem heutigen Territorium im Jahre 1723: Slowaken, Deutschen und Ungarn siedelten sich hier an, so entwickelte sich Mezőberény zu einer von drei Nationalitäten bewohnten Gemeinde. Die Zahl der Einwohner beträgt heute 12433, das Verwaltungsteritorium der Stadt ist mit Gebiet der Gemeinde Csárdaszállás 17292 ha.

In Mezőberény befindet sich das erste, im Jahre 1802 gegründete Gymnasium des Komitats, wo der zweisprachige Unterricht (deutsch-ungarisch) eingeführt wurde. Den kulturellen Ansprüchen kommen das Kulturhaus, das Freizeitzentrum, das Kino und die Bibliothek entgegen. Sie hat eine zu internationalen Wettkämpfen geeignete Sporthalle und ein Thermalbad. In der Stadt sind eine reiche ortsgeschichtliche und ethnographische Sammlung sowie das Museum für Wasserswesen „Bodok Károly“ zu finden. Einen eigenartigen Wert haben die Möblierung von künstlerischem Wert und die Einrichtung der Apotheke, die auf dem Gebiet der Tiefebene einzigartig sind. Die drei Nationalitäten haben ihre eigenen Kirchen aufgebaut.

Die evangelische (slowakische) Kirche auf dem Lutherplatz ist im Barock-stil, die reformierte Kirche auf dem Kálvinplatz: ist im Spätbarockstil gebaut, in deren Garten steht die Büste von Gábor Bethlen, dem siebenbürgischen Fürsten. Das Altarbild der 200 jährigen (deutschen) evangelischen Denkmalkirche auf dem Kossuth-Platz wurde von Soma Orlai Petrics gemalt. Mezőberény ist eine Petőfi „Gedenkstätte“ - eine ständige Ausstellung ist das gesammelte Petőfi - Erinnerungsmaterial: weiterhin die Vorstellung des bekannten Sohnes von Mezőberény, des Malers Soma Orlai Petrics. Das Petőfi-Denkmal im Park des Kulturhauses ist das Werk von István Szabó. Das Denkmal bei der Brücke des Zweierkreischflusses lässt uns es wissen: Petőfi fuhr auf diesem Punkt durch den Fluss, um sich Bems Armee anzuschließen.

Das Herz von Mezőberény ist der Kossuthplatz. Auf der südostlichen Ecke erhebt sich das im Jahre 1901 im klassizistischen Stil aufgebaute, imposante zweistöckige Stadthaus. Im Zentrum der Siedlung befinden sich das Werk des Bildhauers Sándor Várady, die symbolisierende Denkmalkomposition der Zusammenhaltung von drei Nationalitäten, sowie Imre Vargas Statue unter dem Titel „La Charogn“ (im Atrium)

Mezőberény

Územie Mezőberénya je od novej doby kamennej (V.-III. stor. pred n. 1.) neustále obývaným priestorom.

K novému osídleniu mesta na terajšom mieste, došlo v roku 1723: vtedy sa tu usadili Slováci, Nemci a Maďari - tak vzniklo trojnárodnostné osídlenie. V súčanosti mesto má 12433 obyvateľov, pod jeho správu spadá (včítane pridruženej obce Csárdaszállás) územie vo výmere 17292 ha.

Tu pôsobí aj prvé gymnázium župy založené v roku 1802, v ktorom sa podnes traduje dvojjazyčná výuka (nemecko-maďarská). Kultúrne nároky obyvateľov zabezpečujú Kultúrne stredisko, Stredisko voľného oddychu, kino a knižnica. V meste je aj veľká sportová hala vhodná na usporiadanie medzinárodných turnajov, ako aj kúpalisko s termálnou vodou.

Nachádza sa tu aj bohatá národopisná zbierka a Vodohospodárske múzeum Károlya Bodokyho. Jedinečná je zariadenie lekárne nábytkom muzeálnej hodnoty, ktoré je ojediné v tejto časti Dolnej zeme. Každá národnostná skupina osídlenia si vybudovala svoj kostol. Sú tri: kostol na Lutherovom námestí (slovenký) je evanjelický, - vybudovali ho v barokovom slohu; kalvínsky kostol nachádzajúci sa na námestí Kalvína, je výtvorom v štýle neskoreho baroka - v jeho záhrade stojí busta sedmohradského kniežaťa Gábora Bethlena. 200-ročný nemecký evanjelický kostol na námestí Kossutha je kultúrnou pamiatkou, v ktorom sa nachádza obraz hlavného oltára namalovaný Orlai Petrics Somou.

Mezőberény je aj stálym „pamätným mestom“ so stálymi pamätnými výstavami: Petőfihó - je tu stála memoriálna výstava básnika; a výstava ukážok z malieb známeho rodáka nášho mesta - Orlai Petrics Somu.

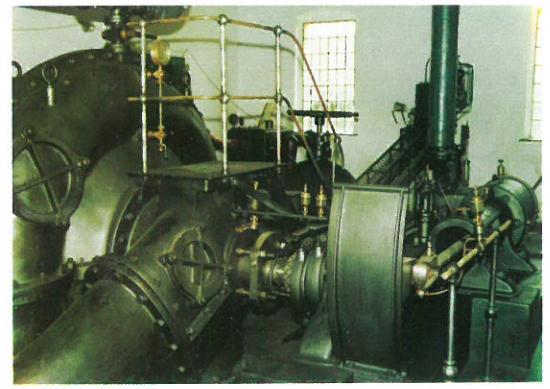
V parčíku Kultúrneho strediska je umiestnená socha Petőfihó, dielo sochára Istvána Szabóa.

Pamätná tabuľa umiestnená pri moste Dvojitého Körösa nám pripomína miesto, kde sa preplavil Petőfi cez rieku, než sa pripojil k táboru generála Bema.

Srdcom Mezőberénya je námestie Kossutha. Dominantou námestia je úctyhodná dvojpodlažná budova radnice postavenej v roku 1901, s prvkami klasicistickejho štýlu. Budova sa nachádza na juhovýchodnom Rohu námestia. Tu v centre sa nachádza aj dielo sochára Sándora Váradyho: súsošie symbolizujúce súdržnosťu žijúcich národností, ako aj socha Imre Vargu „La Charogne“ (v átriu).

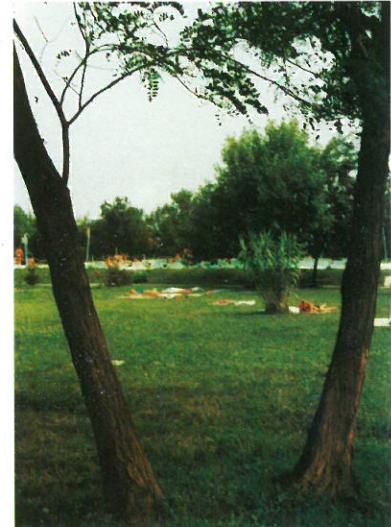
9

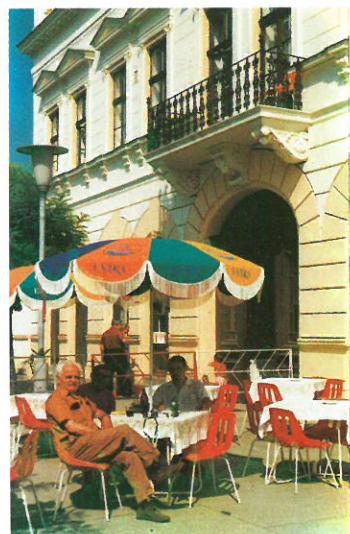
12

10

13

11

14

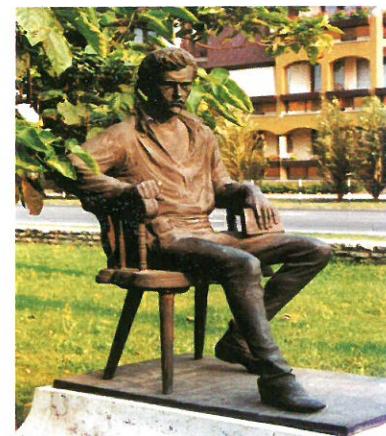
3

6

4

7

5

8